

Verplichte quarantaine voor reizigers afkomstig uit oranje en rode gebieden voor COVID-19

De Minister van VWS wil graag dat reizigers uit oranje en rode gebieden verplicht in quarantaine gaan na aankomst op Schiphol. Bovendien wil hij dat inkomende reizigers worden "gecontroleerd op het naleven van de quarantaineplicht" door ze na te bellen, weigeraars op te sporen en te handhaven op niet naleven van de quarantaine plicht.

Hoewel er vanuit juridisch perspectief twijfel bestaat over de haalbaarheid van wat wordt gewenst en de stapeling van acties die een groot beslag leggen op capaciteit van schaarse middelen en het risico dat het kan hebben op de motivatie van het personeel, persisteert de Minister in zijn wens. Er is grote druk om beheersmaatregelen te nemen op het risico dat binnenkomende reizigers uit hoog risicolanden kunnen betekenen voor de Nederlandse samenleving; uitblijven van maatregelen kan bijdragen aan het toenemen van onrust dat ook als een gezondheidsrisico kan worden gezien en er zijn voorbeelden in Europa waar al met verplichte quarantaine wordt gewerkt (Duitsland).

Vanuit Schiphol en GGD Kennemerland is uitgesproken dat het voor een onderzoek naar wat haalbaar is, belangrijk is beeld te hebben op het beoogde resultaat. Reden om aan de Minister een aantal uitgangspunten en bijpassende randvoorwaarden aan te reiken, die helpend zouden zijn bij het definiëren van het gewenste resultaat. De uitgangspunten/randvoorwaarden zijn de volgende:

1. Volledige registratie van alle inkomende reizigers is digitaal beschikbaar binnen 12 uur na aankomst op de luchthaven
2. In de registratie is opgenomen: naam, geslacht, geboortedatum, adres en woonplaats, telefoon nummer, land en datum van vertrek, vluchtnummer, eventuele tussenstop, aankomstdatum, stoelnummer
3. Waarin wordt gehandeld met inachtneming van de Wpg en RIVM richtlijnen (quarantaine en isolatie)
4. Onder regie van GGD Kennemerland, uitvoering door een derde partij met expertise op het gebied van passagiers registratie, controle (nabellen), opsporing en handhaving
5. Met een minimale impact op de GGD taken t.a.v. van BCO en testen
6. Met een lage impact op de bedrijfsprocessen op Amsterdam Airport Schiphol
7. De plicht geldt voor Nederlanders uit oranje en/of rode gebieden, wordt door de rechter opgelegd en door de Rechtbank gecommuniceerd.
8. De GGD wordt niet betrokken bij de controle en handhaving
9. De plicht geldt ook voor crew van vluchten uit oranje en rode gebieden en wordt opgevolgd door de werkgever (airlines)
10. De aanpak wordt ondersteund met communicatie en daarvoor benodigde communicatiemiddelen zoals lichtborden en billboards en berichten in het vliegtuig voor de landing
11. Er een push/SMS-bericht over de quarantaineplicht voor reizigers afkomstig uit oranje en rode gebieden wordt verzonden binnen 1 uur na aankomst aan alle inkomende reizigers
12. Er is ruimte voor inhuur zonder hinder van aanbestedingsregels
13. De operatie dient doelmatig te worden uitgevoerd
14. Er wordt maandelijks geevalueerd
15. Het ministerie vrijwaart de VRK voor onrechtmatigheid a.g.v. deze opdracht.

Vraag die nu voorligt is welke uitvoeringsscenario's en daarop betrekking hebbend risicoprofiel denkbaar zijn.

Op dit moment ziet het proces rondom reizen naar Nederland er globaal als volgt uit:

1. Controle bij boarding (gezondheidsverklaring en visuele observatie of iemand fit is to fly)

2. Informatieverstrekking bij vertrek of in vliegtuig over beleid met betrekking tot covid-19 in Nederland
3. Naleven verplichting om in vliegtuig een mondkapje te dragen
4. Na aankomst op Schiphol steekproefsgewijze controle van aanwezigheid gezondheidsverklaring, visuele observatie over fitheid en actieve informatievoorziening over quarantaineplicht en belang om bij geringste klachten zich te laten testen (vluchten uit oranje en rode gebieden)
5. Toeleiding van passagiers uit oranje en rode gebieden naar de gratis testvoorziening op Schiphol

Registratie

Er wordt belang gezien om alle inkomende reizigers uit oranje en rode landen een verplichting tot quarantaine op te leggen, na te bellen of zij zich houden aan quarantaineplicht en steekproefsgewijs nagaan of zij daadwerkelijk thuis zijn. Daarvoor is het nodig om bij aankomst te kunnen beschikken over de gegevens, zoals bij de uitgangspunten aangegeven, van passagiers van inkomende vluchten uit oranje en rode gebieden.

Indien een reiziger na thuiskomst bij klachten positief wordt getest en deze heeft in zijn/haar besmettelijke periode gereisd, volgt conform de bestaande procedure een vliegtuigcontactonderzoek.

Controle

Als ervan wordt uitgegaan dat per week circa 15.000 reizigers aankomen en zij actief over de quarantaineplicht worden geïnformeerd, wordt er van uitgegaan dat circa 10.000 per week moeten worden nagebeld in het kader van controle. Gezinsleden hoeven niet altijd afzonderlijk te worden gebeld. Het gaat dan om ongeveer 1500 reizigers per dag.

Los van de vraag wie het nabellen gaat uitvoeren (dat kan plaatsvinden door een commercieel bedrijf) is het voor nu nodig te weten hoe het proces van registratie en terugkoppeling van de bevindingen kan worden ingericht.

Opsporing

Indien iemand zich niet houdt aan de quarantaineplicht wordt deze persoon opgespoord door een vertegenwoordiger van het bevoegd gezag, proces verbaal opgemaakt en volgt een melding aan het OM (?).

Handhaving

Handhaving wordt uitgevoerd door het bevoegd gezag op basis van de Wpg.

Communicatie

Ondersteunende communicatie is een belangrijke randvoorwaarde om reizigers te wijzen op de quarantaineplicht en is opgenomen als randvoorwaarde. Los daarvan kunnen de VRK screeningsploeg, die nu ook al steekproefsgewijs reizigers uit oranje en rode gebieden schouwt; informeert en adviseert, en de medewerkers van de teststraat op Schiphol een ondersteunende rol spelen.

Veiligheid

Gezien het feit dat BCO de belangrijkste taak is ter bestrijding van COVID-19 en het vertrouwen van de aan BCO onderworpen cliënt essentieel is, is een belangrijk uitgangspunt dat de GGD niet betrokken raakt in processen die met controle en handhaving te maken hebben. Dat komt de effectiviteit en het verlenen van medewerking aan het BCO niet ten goede en is ook geen taak noch expertise van de GGD.

Resume

Vraag die voorligt. Wat is onder welke voorwaarden mogelijk. Wat is zeker niet realistisch/haalbaar. Welke risico's worden voorzien en welke beheersmaatregelen passen daarbij. Wat is nodig.